	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	**«Патоморфологія та патофізіологія»**
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	І5 Медсестринство
Галузь знань	Медицина
Статус освітнього компонента	Основна дисципліна
Форма навчання	Денна форма навчання
Рік навчання / семестр	ПЗСО: ІІ курс/ІІІ,IV семестр БЗСО: ІІІ курс/V семестр
Кількість кредитів EKTS/ обсяг	4кредити EKTS/ 120 год Лекції 24 Практичні заняття 48 Самостійна робота 48
Викладач	Черкашина З.Р.
E-mail	z.cherkashina@krmedkol.com
Консультації	За графіком
Анотація до курсу	Освітній компонент **«Патоморфологія та патофізіологія»** спрямований на формування у здобувачів фахової передвищої освіти системних знань про загальні закономірності виникнення, розвитку та завершення патологічних процесів, морфологічні й функціональні зміни в клітинах, тканинах, органах і системах організму людини при різних захворюваннях. Вивчення освітнього компонента забезпечує розуміння взаємозв'язку між причинами захворювань, механізмами їх розвитку, структурними змінами органів і тканин та клінічними проявами патологічних станів. Особлива увага приділяється вивченню типових патологічних процесів, зокрема порушень кровообігу, запалення, гарячки, гіпоксії, порушень обміну речовин, імунопатологічних реакцій, пухлинного росту, а також основних морфофункціональних змін при захворюваннях органів і систем. Освітній компонент сприяє розвитку клінічного мислення, здатності аналізувати причинно-наслідкові зв'язки між патологічними процесами та симптомами захворювань, розпізнавати ознаки порушення функцій організму й обґрунтовувати необхідність своєчасного здійснення медсестринських втручань. Набуті знання становлять теоретичну основу для подальшого опанування клінічних освітніх компонентів і формування професійних

	компетентностей майбутніх фахівців медсестринства.
Мета та завдання курсу	**Метою вивчення освітнього компонента «Патоморфологія та патофізіологія»** - є формування у здобувачів фахової передвищої освіти фундаментальних знань про етіологію, патогенез, морфологічні та функціональні прояви патологічних процесів і захворювань, закономірності їх розвитку та наслідки для організму людини. Вивчення освітнього компонента спрямоване на розвиток клінічного мислення, здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між структурними змінами органів і тканин, порушеннями їх функцій та клінічними проявами захворювань, що є необхідною основою для формування професійних компетентностей майбутніх фахівців медсестринства. **Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Патоморфологія та патофізіологія» є:** 1.Формування знань про загальні закономірності виникнення, розвитку, перебігу та завершення патологічних процесів і захворювань. 2.Вивчення основних етіологічних чинників і патогенетичних механізмів розвитку захворювань. 3.Засвоєння морфологічних проявів пошкодження клітин, тканин та органів, механізмів адаптації, компенсації й відновлення. 4.Формування уявлень про типові патологічні процеси: порушення кровообігу, запалення, гарячку, гіпоксію, порушення обміну речовин, імунопатологічні реакції та пухлинний ріст. 5.Вивчення основних морфологічних і функціональних змін при захворюваннях серцево-судинної, дихальної, травної, сечовидільної, ендокринної, нервової та інших систем організму. 6.Розвиток уміння аналізувати взаємозв'язок між патологічними змінами органів і систем та клінічними проявами захворювань. 7.Формування навичок інтерпретації основних клініко-лабораторних показників з урахуванням патофізіологічних механізмів їх змін. 8.Розвиток здатності розпізнавати ознаки порушення життєво важливих функцій організму та обґрунтовувати необхідність своєчасного медсестринського втручання. 9.Формування клінічного мислення, професійної відповідальності та готовності застосовувати набуті знання під час вивчення клінічних освітніх компонентів і в майбутній професійній діяльності. **Загальні компетентності (ЗК):** **ЗК 04.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК 06.** Знання та розуміння предметної області та

	розуміння професійної діяльності. **ЗК 08.** Здатність до міжособистісної взаємодії. **Спеціальні компетентності (СК):** **СК 7** Здатність приймати обґрунтовані рішення у стандартних клінічних ситуаціях на основі набутих професійних знань і компетентностей. **СК 9** Здатність застосовувати професійні знання та навички під час підготовки й проведення діагностичних досліджень. **СК 10** Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. **СК 12** Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). **СК 13** Здатність розпізнавати невідкладні стани та брати участь у наданні відповідної медичної допомоги в межах професійних повноважень.
Програмні результати навчання	**РН5.** Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. **РН8.** Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта. **РН9.** Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах. **РН15.** Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацією реконвалесцентів та диспансеризацією пацієнтів.

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ
ПЗСО, ІІІ семестр

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. Роб.
1	Предмет,завдання і методи патоморфолгії.Поняття про морфогенез,патогенез і етіологію.Ушкодження клітин. Поняття про хворобу, здоров'я. Принципи класифікації хвороб. Зовнішні та внутрішні хвороботворні чинники.	2	

	Видатні вчені:В.В. Пашутін. А.І. Полунін, І.І. Мечников, Г.М. Мінх, В.В. Підвисоцький, О.О. Богомолець, М.М. Сиротинін, М.Н. Зайко, В.В. Воронін, О.Б. Фохт. Їх внесок у патологічну фізіологію і патологічну анатомію.		2
2	Екстремальні стани. Принципи оживлення організму. Постреанімаційні розлади. Діатези, їх види, характерні особливості	2	 3 2
3	Імунопатологічні стани. Алергія Синдром набутого імунодефіциту (СНІД), трансплантація й трансплантаційний імунітет. Загальне поняття про реплантацію.	2	 2
4	Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції. Основні форми розладу мікроциркуляції, сладж-синдром, синдром внутрішнього судинного згортання, розлади лімфодинаміки.	2	 2
5	Запалення. Патологія терморегуляції.Гарячка Патоморфологія і патофізіологія специфічного запалення. Поняття про гіпотермію. Застосування штучної гіпотермії в медицині. Доброякісні й злоякісні пухлини молочної залози.	2	 3 2 2
6	Патоморфологія та патофізіологія системи крові. Ревматизм. Патоморфологія і патофізіологія геморагічного діатезу, його види.	2	 2
	Всього	**12**	**20**
	IV СЕМЕСТР		
1	Патофізіологія та патоморфологія серцево-судинної системи (Атеросклероз, ІХС, гіпертонічна хвороба)	2	 4
2	Патофізіологія та патоморфологія серцево-судинної системи (СН, аритмії, вади серця)		4
3	Патоморфологія та патофізіологія системи дихання. Професійні захворювання легень: антракоз, силікоз, силікатоз.	2	 4
4	Патоморфологія та патофізіологія системи травлення. Патофізіологія травлення в ротовій порожнині: гіперсалівація й гіпосалівація, порушення жування. Патологія твердих тканин зуба, ускладнення (поняття про карієс, пульпіт, пародонтоз).	2	 4
5	Патоморфологія та патофізіологія сечової системи. Сечокам'яна хвороба, визначення поняття, причини утворення, наслідки.	2	 4
6	Патоморфологія та патофізіологія ендокринної системи. Ендемічний і спорадичний зоб. Тиреоїдити.	2	 4
7	Патоморфологія та патофізіологія нервової системи. Пухлини центральної нервової системи, особливості їх перебігу.	2	 4
	Разом	**12**	**28**

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ПЗСО, III семестр

№ з/п	Тема	Години
1.	Основні патоморфологічні процеси. Альтерація. Дистрофія. Регенерація.	4

2	Імунопатологічні процеси. Реактивність організму. Алергія. Патофізіологія імунної системи.	4
3	Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції. Гіпоксія.	4
4	Запалення. Патологія терморегуляції. Гарячка. Пухлини.	4
5	Патоморфологія та патофізіологія системи крові. Анемії. Морфологічні прояви.	4
6	Патоморфологія та патофізіологія системи дихання.	2
	Всього	**22**
IV СЕМЕСТР		
1	Патофізіологія та патоморфологія серцево-судинної системи.	4
2	Патофізіологія та патоморфологія серцево-судинної системи.	4
3	Патоморфологія та патофізіологія системи травлення.	2
4	Патоморфологія та патофізіологія системи травлення	4
5	Патоморфологія та патофізіологія сечової системи	4
6	Патоморфологія та патофізіологія ендокринної системи	4
7	Патоморфологія та патофізіологія нервової системи	4
	Всього	**26**

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ
БЗСО V семестр

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. Роб.
1	Предмет,завдання і методи патоморфолгії.Поняття про морфогенез,патогенез і етіологію.Ушкодження клітин.	2	
	Поняття про хворобу, здоров'я. Принципи класифікації хвороб. Зовнішні та внутрішні хвороботворні чинники.		4
	Видатні вчені:В.В. Пашутін. А.І. Полунін, І.І. Мечников, Г.М. Мінх, В.В. Підвисоцький, О.О. Богомолець, М.М. Сиротинін, М.Н. Зайко, В.В. Воронін, О.Б. Фохт. Їх внесок у патологічну фізіологію і патологічну анатомію		3
	Принципи оживлення організму. Постреанімаційні розлади. Діатези, їх види, характерні особливості.		4
2	Імунопатологічні стани. Алергія	2	
	Синдром набутого імунодефіциту (СНІД), трансплантація й трансплантаційний імунітет. Загальне поняття про реплантацію.		3
3	Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції.	2	
	Основні форми розладу мікроциркуляції, сладж-синдром, синдром внутрішнього судинного згортання, розлади		4

	лімфодинаміки.		
4	Запалення. Патологія терморегуляції.Гарячка	2	
	Патоморфологія і патофізіологія специфічного запалення.		4
	Поняття про гіпотермію. Застосування штучної гіпотермії в медицині.		4
	Доброякісні й злоякісні пухлини молочної залози.		4
5	Патоморфологія та патофізіологія системи крові. Ревматизм.	2	
6	Патофізіологія та патоморфологія серцево-судинної системи (Атеросклероз, ІХС, гіпертонічна хвороба)	2	
7	Патофізіологія та патоморфологія серцево-судинної системи (СН, аритмії, вади серця)	2	
	Патоморфологія і патофізіологія геморагічного діатезу, його види.		4
8.	Патоморфологія та патофізіологія системи дихання.	2	
	Професійні захворювання легень: антракоз, силікоз, силікатоз.		4
9.	Патоморфологія та патофізіологія системи травлення.	2	
	Патофізіологія травлення в ротовій порожнині: гіперсалівація й гіпосалівація, порушення жування. Патологія твердих тканин зуба, ускладнення (поняття про карієс, пульпіт, пародонтоз).		4
10.	Патоморфологія та патофізіологія сечової системи.	2	
	Сечокам'яна хвороба, визначення поняття, причини утворення, наслідки.		2
11.	Патоморфологія та патофізіологія ендокринної системи.	2	
	Ендемічний і спорадичний зоб. Тиреоїдити.		2
12.	Патоморфологія та патофізіологія нервової системи.	2	
	Пухлини центральної нервової системи, особливості їх перебігу.		2
	Разом	24	48

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
БЗСО V семестр

№ з/п	Тема	Година
1.	Поняття про хворобу, здоров'я. Принципи класифікації хвороб. Зовнішні та внутрішні хвороботворні чинники. Роль спадковості та конституції в патології.	4
2	Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції	4
3	Запалення.Патологія терморегуляції. ГарячкаПухлини.	4
4	Патоморфологія та патофізіологія системи крові. Ревматизм.	4
5	Патоморфологія та патофізіологія системи дихання.	4
6	Патофізіологія та патоморфологія серцево-судинної системи.	4
7	Патофізіологія та патоморфологія серцево-судинної системи.	4
8	Патоморфологія та патофізіологія системи травлення.	4
9	Патоморфологія та патофізіологія системи травлення	4

10	Патоморфологія та патофізіологія сечової системи	4
11	Патоморфологія та патофізіологія ендокринної системи	4
12	Патоморфологія та патофізіологія нервової системи	4
	Разом	48

Пререквізити	«Анатомія з основами фізіології», «Латинська мова»
Кореквізити	«Патоморфологія та патофізіологія»
Постреквізити	«Медсестринство в хірургії», «Медсестринство в педіатрії», «Медсестринство у внутрішній медицині», «Медсестринство в гінекології», «Медсестринство в акушерстві»
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, дослідницькі та інтерактивні методи навчання. Теоретична підготовка передбачає проблемні лекції, пояснення, бесіди, мультимедійний та відео супровід, участь у тренінгах з тактичної медицини. Самостійна робота передбачає опрацювання сучасних інформаційних джерел, роботу з цифровими ресурсами, виконання тестових, пошукових і професійно-орієнтованих завдань, підготовку схем, таблиць та навчальних повідомлень.
Методи контролю	Усне та письмове опитування; тестовий контроль, демонстрація практичних навичок, презентація та захист симуляційного кейса за чек-листом, розв'язання ситуаційних та клініко - ситуаційних завдань, робота малими групами, контроль виконання самостійної роботи, самооцінювання та взаємооцінювання.
Види контролю	тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану

Перелік практичних навичок та умінь

1. Уміти розпізнавати окремі нозологічні форми на підстадії сукупності морфологічних проявів.
2. Проводити кореляцію між патологічними процесами та симптомами захворювань.
3. Виявляти ускладнення основного захворювання.
4. Визначати вид основного, потенційного смертельного ускладнення.
5. Пояснювати патоморфологічні терміни.
6. Розрізняти морфологічну картину типових патологічних процесів.
7. Порівнювати клініко-морфологічні прояви гострих і хронічних процесів.
8. Пояснювати механізм розвитку захворювань.
9. Аналізувати етіологію, морфологічні прояви та наслідки хвороб.
10. Прогнозувати наслідки захворювань та їх основне ускладнення.
11. Передбачати послідовність появи фізіологічних змін при тому чи тому патологічному процесі.
12. Інтерпретувати патофізіологічні зміни при тому чи тому патологічному процесі.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Хвороба: визначення, стадії.
2. Термінальні стани. Найважливіші методи реанімації.
3. Патогенна дія термічного фактора: гіпер- і гіпотермія, відмороження і опік, застуда.
4. Види йонізуючого випромінювання. Первинний механізм дії йонізуючих променів.
5. Гостра променева хвороба: форми та стадії.

6. Дія зниженого атмосферного тиску на організм. Сидром декомпресії.
7. Дія підвищеного атмосферного тиску на організм. Кесонна хвороба.
8. Патогенна дія електричного струму на організм.
9. Види мутацій. Найважливіші мутагени.
10. Методи діагностики спадкових хвороб.
11. Типи передачі спадкових хвороб.
12. Хромосомні хвороби.
13. Ферментопатії.
14. Принципи профілактики і лікування спадкових хвороб.
15. Конституція, класифікація конституційних типів за Зіго і Чорноруцьким.
16. Діатези: види, коротка характеристика.
17. Порушення нервової, ендокринної та імунної системи в разі старіння.
18. Фагоцитоз: визначення, стадії та механізми.
19. Система мононуклеарних фагоцитів.
20. Імунодефіцитні захворювання. Класифікація, приклади.
21. Імунодепресивні стани. СНІД.
22. Алергія: визначення поняття, причини, класифікація алергійних реакцій за методами Кумбса і Джела.
23. Стадії алергійних реакцій.
24. Найважливіші медіатори алергії.
25. Аутоалергія. Механізми формування ауторезистенції.
26. Артеріальна та венозна гіперемія.
27. Ішемія. Стаз.
28. Тромбоз.
29. Емболія.
30. Запалення: визначення, основні компоненти запальної реакції, місцеві ознаки.
31. Медіатори запалення.
32. Альтерація при запаленні.
33. Порушення місцевого кровообігу при запаленні.
34. Ексудація й еміграція при запаленні. Види ексудатів.
35. Гарячка: визначення, види гарячки за походженням, роль екзо- та ендогенних пірогенів.
36. Стадії гарячкової реакції.
37. Види температурних кривих.
38. Пухлини: визначення, поняття, види анаплазій.
39. Морфологічна анаплазія пухлинної тканини.
40. Біохімічна і фізико-хімічна анаплазія.
41. Канцерогени: їх класифікація. Приклади.
42. Три етапи в патогенезі пухлинного росту.
43. Методи експериментального вивчення пухлин.
44. Ознаки доброякісних і злоякісних пухлин.
45. Голодування, його види. Характеристика періодів повного голодування.
46. Білково-калорійна недостатність.
47. Цукровий діабет, його типи.
48. Інсулінозалежний цукровий діабет.
49. Інсулінонезалежний цукровий діабет.
50. Основні симптоми цукрового діабету, їхній патогенез.
51. Експериментальні гіперглікемії.
52. Етапи порушення жирового обміну.
53. Ожиріння.
54. Атеросклероз: визначення, стадії патогенезу.
55. Форми ліпопротеїдів крові, їхня роль у виникненні атеросклерозу.

56. Спадкові аномалії обміну амінокислот.
57. Дегідратації, види, причини і механізми розвитку.
58. Набряки, етіологічна і патогенетична класифікація.
59. Ацидози.
60. Алкалози.
61. Зміни загального об’єму крові — класифікація, приклади.
62. Крововтрата. Негайні і віддалені механізми компенсації.
63. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного зсідання крові.
64. Анемія. Визначення поняття, патогенетична класифікація.
65. Гемолітичні анемії.
66. Залізодефіцитні анемії.
67. B_{12}-дефіцитні анемії.
68. Лейкоцитози і лейкопенії. Лейкемічні реакції.
69. Гострі лейкози. Етіологія, патогенез.
70. Хронічні лейкози. Етіологія, патогенез.
71. Картина крові при різних видах лейкозу.
72. Серцева недостатність при ураженні міокарда.
73. Серцева недостатність від перевантаження.
74. Гіпертрофія міокарда.
75. Інфаркт міокарда, етіологія, патогенез.
76. Аритмії, класифікація.
77. Атріовентрикулярна блокада. Синдром Морганьї—Едамса—Стокса.
78. Прояви декомпенсації серця.
79. Гіпертонічна хвороба. Етіологія, патогенез.
80. Експериментальні моделі гіпертонічної хвороби.
81. Задишка, періодичне і термінальне дихання. Апное.
82. Гіпоксія.
83. Виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки — етіологія, патогенез.
84. Розлади травлення, пов’язані з порушенням виділення жовчі і підшлункового соку.
85. Жовтяниці.
86. Дифузний гломерулонефрит — етіологія, патогенез, експериментальні моделі.
87. Гостра ниркова недостатність — причини, стадії.
88. Хронічна ниркова недостатність. Етіологія. Патогенез.
89. Уремія.
90. Прояви ниркової недостатності: набряки, артеріальна гіпертензія, анемія, ацидоз.
91. Центральні, периферичні та залозисті механізми ендокринних розладів.
92. Гіперфункція адено- і нейрогіпофіза.
93. Гіпофункція адено- і нейрогіпофіза.
94. Гіперфункція щитоподібної залози.
95. Гіпофункція щитоподібної залози.
96. Гостра і хронічна недостатність надниркових залоз.
97. Гіперфункція кіркового і мозкового шару надниркових залоз.
98. Паралічі і парези.
99. Рухові розлади при ураженні мозочка.
100. Біль. Патогенез болю.
101. Гострий біль, його види. Хронічні больові синдроми.
102. Порушення нервової трофіки. Нейродистрофічний процес.
103. Порушення функцій вегетативної нервової системи. Вегетативна дистонія.
104. Етіологія і патогенез неврозів.
105. Альтерація. Види дистрофій.
106. Тромбоз, емболія (поняття, види, наслідки).
107. Гостре та хронічне венозне повнокров’я.

108. Шок (види, наслідки). ДВЗ-синдром.
109. Запалення (види, стадії).
110. Імунні реакції (механізми, види).
111. Регенерація (визначення, види).
112. Атрофія.
113. Доброякісні та злоякісні пухлини.
114. Бронхопневмонії (патогенез, ускладнення, наслідки).
115. Хронічний бронхіт, емфізема (патогенез, види, ускладнення).
116. Атеросклероз (фактори ризику, морфологічні прояви).
117. Гіпертонічна хвороба (види, морфологічні прояви, ускладнення).
118. Хронічна ішемічна хвороба серця (види). Інфаркт міокарда (стадії, ускладнення)
119. Ангіна (види, ускладнення).
120. Гострий гастрит, ерозії, гострі виразки.
121. Хронічний гастрит (патогенез, ускладнення).
122. Виразкова хвороба (патогенез, ускладнення).
123. Перитоніт (види, ускладнення).
124. Токсична дистрофія печінки. Печінково-клітинна недостатність.
125. Гепатити (види, патогенез, ускладнення).
126. Цирози печінки (визначення, види). Портальна гіпертензія.
127. Жовчнокам'яна хвороба. Жовтяниця (види).
128. Гломерулонефрит (види, патогенез, наслідки).
129. Пієлонефрит (види, патогенез, наслідки).
130. Гостра та хронічна ниркова недостатність.
131. Висхідні інфекції статевих органів (види, ускладнення).
132. Ускладнення перипартального періоду.
133. Ембріопатії, фетопатії (види).
134. Пологова травма (види, наслідки).
135. Дистрес-синдром новонароджених.
136. Гострі респіраторні вірусні інфекції.
137. Дифтерія.
138. Туберкульоз.
139. Черевний тиф. Сальмонельоз.
140. Дизентерія.
141. Вірусний гепатит.
142. СНІД.

Політика курсу

Опанування освітнього компонента «Патоморфологія та патофізіологія» передбачає активну участь в освітньому процесі. Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати лекційні та практичні заняття в повному обсязі. Під час виконання письмових контрольних робіт, підсумкових робіт, тестування, користування зовнішніми джерелами заборонено. Роботи здобувачів освіти повинні бути результатом самостійних, їх власних досліджень чи міркувань. Явні ознаки академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування. Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці і деонтології.

Політика оцінювання

Контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти з освітнього компонента «Патоморфологія та патофізіологія» здійснюються з метою визначення рівня засвоєння теоретичних знань, сформованості практичних умінь, розвитку клінічного мислення та здатності застосовувати набуті знання під час аналізу патологічних процесів і захворювань.

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до чинного положення про організацію освітнього процесу та системи оцінювання, затверджених у закладі освіти. Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою

«5» (відмінно) – Здобувач демонструє глибокі та системні знання, правильно пояснює етіологію, патогенез і морфологічні зміни, самостійно аналізує клінічні ситуації, аргументує відповіді та встановлює причинно-наслідкові зв'язки.

«4» (добре) – Володіє основним матеріалом, правильно характеризує патологічні процеси, розв'язує типові ситуаційні задачі, допускає окремі неточності, які самостійно виправляє.

«3» (задовільно)– Засвоїв основні поняття, але має труднощі з поясненням патогенезу, аналізом морфологічних змін та встановленням причинно-наслідкових зв'язків. Виконує завдання за допомогою викладача.

«2» (незадовільно)– Не володіє основними поняттями, не може пояснити механізми розвитку патологічних процесів, допускає суттєві помилки та не здатний самостійно виконувати типові завдання.

Інформаційні ресурси

1. Основи патології за Роббінсом і Кумаром: 11-е видання / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер та ін. «Медицина» 2024.-903 с

2. Патоморфологія. Загальна патоморфологія: навчальний посібник / за ред. Я. Я. Боднара, В. Д. Волошина, А. М. Романюка, В. В. Гаргіна. – Нова Книга, 2020. – 248 с

3. Патоморфологія. Спеціальна патоморфологія: навчальний посібник / за ред. Я. Я. Боднара, В. Д. Волошина, А. М. Романюка, В. В. Гаргіна. – Нова Книга, 2021. – 528 с.

4. Патологічна фізіологія у запитаннях та відповідях. Видання 6. Отаман О. В. Нова Книга. 2021-568 с

5. Патофізіологія. Том 1. Загальна патологія. Видання 4. Отаман О. Ст. Нова Книга. 2025 - 584 с.

Джерела інформації рекомендовані студентам:

https://cloud.nvmk.org.ua/ebook/152

http://www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;

http://www.who.int/ – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров`я.

- чинні накази МОЗ України, інструктивні документи Департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської області. http://moz.gov.ua; http://old.adm.dp.gov.ua. https://oblrada.dp.gov.ua
- оприлюднені документи та офіційні сайти органів статистики, інших установ та організацій;
- відкриті бази даних;

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії загальнопрофесійної та цифрової підготовки

Протокол № 1 від «03 » вересня 2026 р.

Голова ЦК _____ / ЧЕРНУШКІНА Юлія /

(підпис) (прізвище, ім'я)